

HALJALA VALLARAAMATUKOGU 2021. AASTA TEGEVUSE ARUANNE

2022

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Põhilised tegevussuunad	4
1.1 Koroonaviiruse mõju	5
2. Juhtimine	5
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:	5
2.2 Eelarve	6
2.3 Projektid.....	6
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	6
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest	7
2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	8
2.4.3 Erialahariduse omandamine	8
2.4.4 Töötajate tunnustamine	8
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine	8
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele	9
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas.....	9
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine	10
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	10
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	11
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.....	11
4.3 RVL teenindus.....	13
4.4 Laste- ja noorteteenindus	14
4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine	14
4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine.....	14
4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine	14
4.4.4 Laste- ja noorteüritused	14
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	15
4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	16
4.6.1 kohalikul tasandil	16
4.6.2 riiklikul tasandil.....	17
4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.....	17
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	17
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded.....	17

4.9 Andmebaasid	17
5. 2022. aasta tegevused	18
LISA 1. Personali koolitus	19
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	19
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid	19
LISA 4. Laste ja noorteüritused	19

Sissejuhatus

Tabel 1

Omavalitsus	Elanike arv (01.12.20)	Raamatukogusid kokku	Harukogude arv	Teeninduspunktide arv
Haljala vald	4342	8	7	1

Üldkasutatavate raamatukogude arv: Haljala vallas on kaheksa raamatukoguga Haljala Vallaraamatukogu. Haljala raamatukogu on valla keskraamatukogu ning harukogusid on 7 – Aaspere, Karepa, Varangu, Vergi, Vihula, Vösu ja Vösupere. Varangu raamatukogul on teeninduspunkt Varangul.

1. Põhilised tegevussuunad

2021. aasta peamine märksõna on „piirangud“. Vaatamata rasketele oludele jätkus töö kõikides valla raamatukogudes. Olulisteks tegevusteks olid:

1. Haljala Kooli raamatukogu fondi kolimine Haljala raamatukogu ruumidesse;
2. Haljala Raamatukogu Seltsi 100. aastapäeva tähistamine;
3. Karepa raamatukogu üritused ja näitused;
4. Vösupere raamatukogu katuse äravoolust tingitud ujutuste tagajärgedega tegelemine;
5. Haljala raamatukogu küttesüsteemi remont.

2021. aasta eesmärkideks seadsime soovijatele koduteenuse pakkumise, Haljala Kooli fondi mahutamise Haljala raamatukogu ruumi ja võimalusel raamatukogude füüsilise keskkonna parandamise.

- Koduteenust ei soovinud sugugi nii paljud lugejad, kui me arvasime. Kõigile neile, kes soovi avaldasid, koduteenust ka osutasime. Oli neid, kes soovisid abi üheks korraks, aga ka neid, kellele raamatukoguhoidja või sotsiaaltöötaja viib lugemisvara regulaarselt kohale.
- Haljala Kooli raamatufondi paigutasime Haljala raamatukogu kitsastesse oludesse.
- Haljala, Vösu, Essu, Vihula raamatukoguruumid vajavad remonti. Kahjuks 2021. aasta selles osas muutusi ei toonud. Vaid Haljala raamatukogus sai vahetatud küttesüsteem, tänu millele on raamatukogus nüüd soojem ning parandatud sai ka välistrepp, millel olid osad plaadid katki.
- Ebameeldiva üllatusena lasi taas läbi Vösupere raamatukogu lagi, ujutus oli kolmel korral ning veekahjustuste tõttu tuli maha kanda 742 raamatut.
- Vaatamata keerulisele viirusest tingitud piirangutele pidasime pidulikult Haljala Raamatukogu Seltsi 100. aastapäeva.
- Kõige aktiivsemalt osalesid 2021. aastal valla kultuurielus Haljala ja Karepa raamatukogu, pakkudes üritusi nii täiskasvanutele kui lastele.

1.1 Koroonaviiruse mõju

TEENUS

Koroonaviiruse levik Haljala valla raamatukogude lahtiolekuaegu ei mõjutanud. Kõik raamatukogud olid avatud tavapärasel aegadel ning kõik teenused kasutajatele saadavad. Vaid kirjandusüritusi aasta esimeses pooles ei olnud võimalik korraldada. Uusi teenuseid ei lisandunud.

TARISTU

Raamatukogu taristut ei uuendatud.

EELARVE

Raamatukogu eelarves kärpeid ei tehtud, kõik toimis kokkulepitud eelarve piires.

TÖÖKORRALDUS

Koroonaviirusega seoses raamatukogude ruumides ja töökorralduses ümberkorraldusi ei tehtud. Töötajad laenutasid tavapäraselt, suheldes maskiga külastajatega kandes ka ise maski.

PARIMAD UUED PRAKTIKAD

Tuleb tõdeda, kui juba korra on ühistegevused piiratud või katkestatud, on keeruline inimesi uuesti kokku tuua.

Külastajatel oli keeruline harjuda maskikandmise kohustusega, ka käte desinfitseerimist oli vaja meelde tuletada.

Koroonaviiruse levikust tulenev väljakutse ootab alles ees – meelitada tagasi raamatukogusse kõik need lapsed, kes on juba harjunud e-eluga.

Internet ja arvuti on piirangute ajal asendamatu töövahend. Suureks probleemiks on mõne töötaja kehv kohanemine e-võimalustega, vähene huvi interneti ja selle pakutavate võimaluste vastu suhtlemaks lugejatega, osalemaks koolitustel ja omavahelises suhtluses.

2 Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:

- Haljala Vallaraamatukogu koosneb valla keskraamatukogu ülesandeid täitvast Haljala Vallaraamatukogust ja Aaspere, Karepa, Varangu, Vergi, Vihula, Võsu, Võsupere haruraamatukogudest. Varangu haruraamatukogul on teeninduspunkt Varangu külas.
- Raamatukogude võrk jäi üldjoontes samaks, kevadel kadus ära teeninduspunkt Haljala Koolis. Kooliraamatukogu fond paigutati Haljala raamatukogu ruumi.
- Aaspere haruraamatukogus muutus lahtiolekuaeg, endise kolme päeva asemel on alates septembrist raamatukogu avatud kolmapäeviti kell 10.00 – 18.00.
- Kvaliteedihindamist pole läbi viidud.
- Haljala Vallaraamatukogul on olemas põhimäärus (15.05.2018), kasutuseeskiri (15.05.2018), andmekaitsetingimused (23.04.2019). Kogude komplekteerimisel lähtutakse Rahvaraamatukogu seadusest.
- Haljala Vallaraamatukogu arengukava kinnitati 15.04.2020.
- Raamatukogul on viieliikmeline nõukogu.

- Haljala vallas oli elanikke 4342 ja 9 teeninduskohta (8 raamatukogu ja 1 teeninduspunkt), mis peaks olema igati piisav. Arvestades vahemaid ning vananevat elanikkonda, ei saa kindlasti päris kõik elanikud raamatukogusid külastada. Neil, kel liikumiseks vaid ühistransport, on keeruline teenustest osa saada. Võimalusel pakutakse koduteenust.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.20. €	Seisuga 31.12.21 €	Muutus %
Eelarve kokku	156,627	143,487	-8,3%
Personalikulu	75,905	78,175	+3%
Komplekteerimiskulu	30,591	29,789	-2,6%
sh KOV-lt	21,270	20,095	-5,5%
sh riigilt	9,321	9,694	+4%
Infotehnoloogiakulu	5,184	5,425	+4,6%
Täienduskoolituskulu	0,497	0,348	-30%
Üritustele/näitustele	0,559	1,428	+155%

2.3 Projektid

Tabel 3

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
-	-	-	-

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Haljala Vallaraamatukogus koosseisus on direktor ja kuus raamatukoguhoidjat (kolm töötajat on täiskohaga ja kolm osalise tööajaga).

Personalist on:

- erialase kõrgharidusega 2 töötajat,
- kõrghariduse, kuid kutsetunnistusega 2 töötajat,
- keskhariduse ja kutsetunnistusega 2 töötajat,
- keskharidusega ja kutsetunnistusega 1 töötaja.

Aaspere haruraamatukogu raamatukoguhoidja läks pensionile. Aaspere raamatukogu kasutamine on vähenenud aasta-aastalt, seepärast tegi töötaja ettepaneku vähendada

lahtiolekuaega kolmelt päevalt ühele. Võsu raamatukoguhoidja käib kolmapäeviti Aasperes ning Karepa raamatukoguhoidja Vihulas laenutamas.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest.

Teema	Korraldaja	Tundide arv	Osalejate arv
Erialased täienduskoolitused			
Haapsalu muinasjutu konverents	Lääne Maakonna Keskraamatukogu	5	3
Lastekirjanduse aastakoosolek;	Lastekirjanduse Keskus	3	2
Raamatukoguhoidja õpib, loob ja õpetab, infotund	Eesti Rahvusraamatukogu	1	2
Emakeelepäeva konverents „Eesti keele elujõust“	Eesti Rahvusraamatukogu	3	1
Kogude säilitamine, seminar „Raamatu teekond: loogeldes loojangu poole“	Eesti Rahvusraamatukogu	6	1
Tulevik on T-kujuline: töö ja kompetentsid 21. sajandi raamatukogus	Eesti Rahvusraamatukogu	5	1
Üleriigilise mõjuga arendusprojektid	Eesti Rahvusraamatukogu	1	1
Kujundamine Canva keskkonnas	ERÜ ja Tln KRK	2	2
„Lugemisisu“ stardikoolitus	Eesti Lastekirjanduse Keskus	4	1
LVKRR korraldatud erialased täienduskoolitused	LVKRR		
Õppereis Viimsi rmk-sse, sotsiaalse kaasatuse tööst Tallinna KRR-s, „Tänapäeva“ kirjastuse väljaanded	LVKRR	5	4
Ametikiri		5	1
Ülevaade krimikirjandusest		2	1

Rohetiiger – mis see on ja millega tegeleb		2	1
Muud koolitused			
Suur Eesti rahva e-loendus	Statistikaamet	1	1
Koostööfestival „Tõeline inimene“	Tallinna Ülikooli Avatud akadeemia	8	1

Veebikoolitustel osalemine on mugav, väikesema aja- ja rahalise kuluga. Plussiks on ka järelvaatamise võimalus. Koolitusi toimub interneti vahendusel aga nii palju, et asjalikke ja vajalikke infotunde on päris keeruline välja sõeluda.

Koolitused olid silmaringi avardavad, võimalus näha-kuulda asjadest erinevatest vaatepunktidest. Nagu näiteks Viive Noore kommentaarid lasteraamatute illustratsioonidele kunstniku vaates või raamatu saatuse võimalikkus erinevates asutustes või kui palju on võimalik metsast rääkida. Praktilisi oskusi andis õpetus plakati kujundamiseks, ametikirja koostamiseks, krimikirjanduses orienteerumiseks. Muljet avaldav oli Viimsi raamatukogu.

Samas ei asenda veebikoosolekud ja -koolitused inimkontakti ning aasta lõpus toimus töötajatele Sagadi mõisas erialaväline õpituba. Selles said osaleda vaid need töötajad, kellele riigi poolt kehtestatud kord piirangute tingimustes loa andis.

LISA 1

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

A. Raudla tutvustas Võsupere raamatukogu tegemisi Klassikaraadio saates „Raamatukoguhoidja“, saatejuht Miina Pärn.

M. Parksepp esines ettekandega Haljala raamatukogu ajaloost Haljala Raamatukogu Seltsi 100. aastapäeva üritusel.

LISA 2

2.4.3 Erialahariduse omandamine.

Erialaselt keegi töötajatest end praegu ei täienda.

M. Parksepp õpib keraamiku erialal Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskoolis.

2.4.4 Töötajate tunnustamine.

Töötajatele tunnustusi ei jagatud.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.

Haljala raamatukogu asub Haljala Rahvamajaga samas hoones, kasulikku pinda on 117 m². Raamatukogu asukoht on väga hea. Raamatukogus vahetati välja keskküttesüsteem. Välistrepi katkised plaadid asendati uutega. Uued raamatukogu ruumid Haljala ajaloolises köstrimajas peaks valmima 1. septembriks 2022.

Aaspere haruraamatukogu asub MTÜ Aaspere Külakoja ruumides. Kasutada on 118 m² kasulikku pinda. Ruumid on heas korras ja remondivajadust ei ole.

Karepa raamatukogu üürib ruumi Karepa Seltsilt. Kasulikku pinda 41,4 m². Töötingimused ja asukoht on väga head. Remondivajadus puudub. Ruumis on õhk-vesi küte, vajadusel saab kütta

kaminat. Üritused toimuvad rahvamaja kaminasaalis või suures saalis. Tagastuskast on olnud pidevas kasutuses.

Varangu raamatukogu asub Essu külakeskuse hoones. Asukoht küla keskel on külastajasõbralik, pimedal ajal on olemas valgustus. Ruumipuudust (100 m²) ei ole, kuid kaks õhksoojuspumpa ei taga suurema külma ajal piisavat soojust. Aasta alguses asendati üks vana õhksoojuspump uuega. Raamatukogus on kaks tuba, millest üks on remonditud, korraliku valgustuse ja uue inventariga, kuid teine vajab sanitaarremonti, valgustuse väljavahetamist ja inventari kaasajastamist.

Varangu teeninduspunkti, mis asub vallale kuuluvas Varangu seltsimajas, asukoht ei ole lugejatele soodne. Maja asub küla keskusest väljas ning tee sinna on valgustamata. Ruum on väike, kuid üritusteks saab kasutada seltsi ruume. Inventar vajab uuendamist.

Vergi raamatukogu asub Vergi külas, pinda on 103 m². Asukoht on hea ning ruumipuudust ei ole. Raamatukogus on vaja värskendada aknaid ning teha remont WC-s.

Vihula raamatukogu asub Vihula lasteaiaga ühes majas ning kasutuses on 62,9 m². Raamatukokku ei ole teed, inimesed käivad üle muru; välisfassaad on aegunud; välisuks ja aknad on vananenud ning vajavad väljavahetamist; trepil puudub varikatus; valgustus ei ole ajakohane; raamaturiiulid vajavad vahetust.

Võsu raamatukogu asub ühes hoones Haljala vallavalitsusega, noortekeskusega ja Võsu Rannaklubiga. Raamatukogus on ruumipuudus (64,8 m²) ning enamik riiulitest vajaks väljavahetamist. Osad riiulid on kokkukukkumise äärel. Puudulik on nii kütte- kui elektrisüsteem.

Võsupere raamatukogu asub Võsupere küla keskel ja ligipääs sellele on hea. Hoone on ehitatud 2011. aastal, ruum on soe ja valge, sisustatud kaasaegse mööbliga. Lugejate kasutada on 47 m² pinda. Aasta alguses lekkis järjekordselt kolmel korral katuse äravool ja raamatukokku tuli sadu liitreid vett, kahjustada sai lagi, riiulid ja raamatud. Maha tuli kanda 742 läbivettinud raamatut ja neid, mida kohe ei märganud, lisandub veelgi. Juulis 2021 teostati katuse ja lae remont. Hädasti oleks tarvis trepi kohale varikatust, et lumi ja vihm otse tuppa ei sajak ja akende ette päikesekaitse ruloosid, et vähegi soojemate ilmadega raamatukogu sisetemperatuur +30 kraadini ei tõuseks.

LISA 3

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Liikumispuudega inimene saab külastada Haljala, Aaspere ja Võsu raamatukogu. Haljala raamatukogusse pääseb ratastooliga rahvamaja peauksest, kus on kaldtee.

Karepal, Varangul, Vergis ja Võsuperes liikumispuudega lugejal iseseisev juurdepääs puudub. Ratastooliga ruumidesse sisenemiseks peab kasutama kõrvalist abi, sest puuduvad kaldteed.

Vihula raamatukogu trepp on nii kitsas ja kõrge, et seal puudub juurdepääs täielikult.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Kõigis Haljala valla raamatukogudes on internetiühendus, WiFi võrk; skaneerimise, printimise ja paljundamise võimalus; ID-kaardi lugeja. Raamatukogudes on kasutusel Windows 10 ja Microsoft Office, Vergi raamatukogus LibreOffice.

Töötajatele osteti 2021. aasta alguses kaamera ja mikrofoni kõrvalklapid, et oleks võimalus osaleda veebikoolitustel ja -koosolekutel.

Infotehnoloogiline olukord on rahuldav. Haljala lugejaarvuti sai detsembris äravoolutoru lõhkemisest tekkinud ujutusel kahjustada ning arvuti emaplaat vahetati välja.

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Komplekteerimis põhimõtted on samad nagu eelmiselgi aastatel - arvestatakse teeninduspiirkonna elanike vajadusi ja jälgitakse eelarvet.

Eesmärk on, et eesti kirjanduse paremik jõuaks lugejateni. Õpilaste puhul peetakse silmas, et kohustuslik kirjandus ja uuem eesti laste- ja noortekirjandus oleks võimalusel olemas. Komplekteerimisel arvestatakse ka valla teiste raamatukogude tellimustega. Haljallas on fond kõige rikkalikum ning seal asuvad ka vähem kasutust leidvad teatmeteosed, mida saab vajadusel harukogudesse laenutada.

Haljala valla raamatukogudesse lisandus 2021. aastal 1925 raamatut (Haljala 570, Aaspere 194, Karepa 206, Varangu 179, Vergi 171, Vihula 58, Võsu 337, Võsupere 210) Annetuste osakaal juurdekasvust 9,97% ehk 192 raamatut.

Haljala valla raamatukogude teavikute ringlus 2021. aastal oli 0,72.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Haljala valla raamatukogudesse lisandus 2021. aastal 1925 raamatut (Haljala 570, Aaspere 194, Karepa 206, Varangu 179, Vergi 171, Vihula 58, Võsu 337, Võsupere 210).

E-raamatuid ei komplekteerita.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodika komplekteerimisel arvestatakse lugejate eelistusi ning tellitakse ka populaarsemat kultuuriperioodikat.

Raamatukogudes lisandus eelmiste aastate perioodikale 2021. aasta aastakäigud: Haljala 5 ajalehte ja 30 ajakirja, Aaspere 3 ajalehte ja 12 ajakirja, Karepa 2 ajalehte ja 25 ajakirja, Varangu 5 ajalehte ja 14 ajakirja; Vergi 6 ajalehte ja 14 ajakirja; Võsu 5 ajalehte ja 24 ajakirja, Võsupere 4 ajalehte ja 12 ajakirja;

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviseid ei komplekteerita.

3.2 inventuurid, mahakandmised

Inventuure raamatukogudes ei tehtud. Fondide korrastamise käigus kanti maha 2281 määrdunud, lagunenu, sisult aegunud ja mittevajalikku raamatut: Aaspere 783, Haljala 300, Karepa 101, Vergi 101, Võsu 254, Võsupere 742.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Aaspere raamatukogu kasutamine on vähenenud aasta-aastalt, seepärast tegi töötaja ettepaneku vähendada lahtiolekuaega kolmelt päevalt ühele. Aaspere raamatukogu on alates 15. septembrist avatud kolmapäeviti kell 10.00 – 18.00. Võsu raamatukoguhoidja käib kolmapäeviti Aasperes ning Karepa raamatukoguhoidja Vihulas laenutamas.

Teised raamatukogud lahtiolekuaegu ei muutnud ning on avatud järgmiselt:

Haljala Vallaraamatukogu: E, T, K, N 10.00 – 18.00; R 8.00 – 16.00; L, P suletud.

Võsu haruraamatukogu: E, T, N 10.00 – 18.00; R 8.00 – 16.00; K, L, P suletud.

1. juunist 31. augustini T, K, N 10.00 - 18.00; R 8.00 - 16.00; L 10.00 - 14.00; E, P suletud.

Võsupere raamatukogu: E, T, K, N 10.30 – 18.00; R, L, P suletud.

Vihula haruraamatukogu: K 10.00 - 14.00; E, T, N, R, L, P suletud

Vergi haruraamatukogu: T, N 9.00 – 17.00; L 9.00 – 13.00; E, K, R, P suletud.

Karepa haruraamatukogu: T, N, R 10 - 18; L 10–14; P, E, K suletud.

Varangu haruraamatukogu: Varangul T 9.00 – 17.00; Essus E, K 10.00 – 18.00; N, R, L, P suletud.

Aaspere haruraamatukogu: K 10.00 – 18.00; E, T, N, R, L, P suletud.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Kõikides raamatukogudes on lugejatele kasutamiseks arvuti, millel on olemas ID kaardi lugeja. Võimalik on printida, paljundada, skaneerida. Varangu teeninduspunktis saavad lugejad vajadusel kasutada töötaja arvutit (näiteks maksete tegemiseks).

Arvutit kasutatakse meilide vaatamiseks, ülekannete ning väljatrükkide tegemiseks, tööasjade ajamiseks. Raamatukoguhoidja abi ja juhendamist vajati kõige enam COVID tõendite loomisel ja väljatrükkimisel.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

2021. aastal lugejate arv langes, seda mõjutasid regionaalsed ja viiruste levikust tingitud põhjused. Ka külastuste arv on languses piirangute tõttu. Üritusi korraldada ei saanud ning paljud lugejad olid ka ise ettevaatlikud, külastades raamatukogu harvemini, kuid laenutades korraga rohkem lugemisvara.

Tabel 4

Raamatu- kogu	Lugejad 2020	Lugejad 2021	Muutus (+/-)
Haljala	613	581	-32
Aaspere	94	103	+9
Karepa	157	143	-14
Varangu	102	90	-12
Vergi	114	132	+18
Vihula	54	29	-25
Võsu	449	428	-21
Võsupere	135	123	-12
KOKKU	1718	1629	-89

Raamatu-kogu	Külastused 2020	Külastused 2021	Muutus (+-)	Virtuaal-külast. 2020	Virtuaal-külast. 2021	Muutus (+-)
Haljala	9590	8678	-912			
Aaspere	943	570	-373			
Karepa	1792	2007	+215			
Varangu	1580	1601	+21			
Vergi	2342	2296	-46			
Vihula	390	200	-190			
Võsu	3715	4073	+358			
Võsupere	1520	1590	+70			
KOKKU	21872	21015	-857	*134334	*87887	*-46447

*Virtuaalkülastuste andmed edastatud kodulehe haldaja poolt

Raamatu-kogu	Laenut-d 2020	Laenut-d 2021	Muutus (+-)	Päringud* 2020	Päringud* 2021	Muutus (+-)
Haljala	23790	24755	+965	20	27	+7
Aaspere	1980	1622	-358	30	47	+17
Karepa	4570	4647	+77	7	3	-4
Varangu	5333	4932	-401	5	5	0
Vergi	4352	4332	-20	25	10	-15
Vihula	2176	1221	-955	2	0	-2
Võsu	12097	12361	+264	16	4	-12
Võsupere	4930	4837	-93	19	11	-8
KOKKU	59228	58707	-521	124	107	-17

***Infopäringud**

Infopäringud märgitakse jooksvalt statistikasse.

Haljala raamatukogus oli päringuid 27, mõned näiteid neist: salapiirituse vahendamine; lasteraamatute auhindu võitnud teosed; alkoholismi tagajärjed; polaarlade taimestik; digipaketi registreerimine; kangastelgede võimalused; põdrasambla leiukohad; Vana-Kreeka

mütoloogia kangelased; Christie „Hiirelõksu“ ajalugu; valimisjaoskondade lahtiolekuajad; kadripäeva traditsioonid; jne.

Võsuperel: kuidas ettevõtted koroonaaasta üle elasid; meil elavad putukad ja nende käitumine; uimastite liigid, kasutamine, tagajärjed; sukapükste ajalugu; Aleksandr Puškini elu ja looming.

Karepal on päringuid tehtud koduloo ja keskkonna teemadel.

Raamatu- kogu	Virtuaalürituste arv		Virtuaalüritustel osalejate arv		Virtuaalürituste järelvaatajate arv*	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
KOKKU	0	0	0	0	0	0

*kui järelvaatamine võimaldati peale ürituse toimumist

Raamatu- kogu	Virtuaalkoolituste arv		Virtuaalkoolitustel osalejate arv		Virtuaalkoolituste järelvaatajate arv*	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
KOKKU	0	0	0	0	0	0

*kui järelvaatamine võimaldati peale koolituse toimumist

Raamatu- kogu	Virtuaalnäituste arv 2020	Virtuaalnäituste arv 2021	Virtuaalnäituste külastajate arv 2020	Virtuaalnäituste külastajate arv 2021
Haljala	1	2		3473
KOKKU	1	2		3473

Haljala Vallaraamatukogu Facebooki lehel on kaks pidevalt täienevat virtuaalnäitust: „Meie kant vanades ajalehtedes“ ja „Haljala raamatukogu ajalugu“.

4.3 RVL teenindus

RVL toimub peamiselt Haljala Vallaraamatukogu siseselt. Kui oma vallas raamatut ei ole, tellime Lääne-Virumaa Keskraamatukogust. Tavaliselt teavikuga lugejal kiiret ei ole ja siis liigub tellitu kohale kaks korda kuus koos uute raamatutega. Kui on võimalik, kasutatakse vahendajatena tuttavaid ja vallaametnikke.

Karepa, Võsu ja Võsupere harukogud võtavad sageli lisaks konkreetsetele tellimustele teistest valla raamatukogudest teavikuid valiku rikastamiseks.

RVL sisse 2382: Haljala 83, Aaspere 11, Karepa 584, Varangu 9, Vergi 55, Vihula 407, Võsu 999, Võsupere 234.

RVL välja 2307: Haljala 737, Aaspere 241, Karepa 284, Varangu 41, Vergi 49, Vihula 527, Võsu 237, Võsupere 191.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Komplekteerimisel arvestatakse igas vanuses laste lugemishuviga, et kõigile oleks pakkuda nii kooli- kui ajaviitelugemist. Eelistatud on Eesti kirjanike looming ning kooli- ja lasteaia õppekavas olev kirjandus, aga ka auhinnatud raamatud. Komplekteerimisel tuleb jälgida kordustrükke kohustusliku kirjanduse teostest, et vajadusel lagunenud või kadunud raamat asendada.

Laste- ja noortekirjandust lisandus Haljas 98, Aasperes 23, Karepal 48, Varangul 24, Vergis 30, Vihulas 3, Võsul 54 ja Võsupere 34.

Lapsed ei ole aktiivsed ajakirjade laenutajad, kuid siiski võib meie raamatukogudest valiku lasteajakirju leida – Täheke, Minu Maailm, Miki Hiir, Tom ja Jerry, Hea Laps, Põialpoiss, Väike Jänku.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 5

Rmtk	Lug-d 2020	Lug-d 2021	Muutus (+/-)	Külast-d 2020	Külast-d 2021	Muutus (+/-)	Laenut 2020	Laenut 2021	Muutus (+/-)
Haljala	284	279	-5	5040	3616	-1424	5244	5236	-8
Aaspere	16	17	+1	217	82	-135	144	114	-30
Karepa	16	12	-4	179	212	+33	177	128	-49
Varangu	35	21	-14	343	424	+81	305	269	-30
Vergi	18	27	+9	307	388	+81	397	456	+59
Vihula	5	2	-3	59	18	-41	90	32	-58
Võsu	119	100	-19	709	710	+1	1048	869	-179
Võsupere	30	26	-4	406	330	-76	373	258	-115
KOKKU	523	484	-39	7260	5780	-1480	7778	7362	-416

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Lapsi raamatukogusse meelitada on üha keerulisem ülesanne. Lastele ja noortele on raamatukogudes nii uudiskirjanduse kui ka temaatilise kirjanduse väljapanekud.

Neis asulates, kus raamatukogul on võimalus teha koostööd lasteaia või kooliga, on lugemisharjumuste kujundamine pisut lihtsam. Ürituste ja tundide korraldamine oli 2021. aasta esimeses pooles viiruse leviku tõttu piiratud.

- Haljala raamatukogus toimusid regulaarselt kolmapäeviti raamatukogutunnid ja –üritused Haljala lasteaia lastele. Kõige aktiivsemalt võttis tundidest osa Jänku rühm. Raamatukogu kasutamist tutvustav tund toimus 1. klassi õpilastele ja pikapäeva rühmale, põhikooliõpilastele uudiskirjandust tutvustavad tunnid.

- Võsu raamatukogu teeb koostööd Võsu Kooliga ning 2. ja 3. klassi õpilased võtavad osa „Lugemisisu“ programmist.
- Võsupere raamatukogul on tihe koostöö sealse lasteaiaperega, kellega jagatakse ühte maja. Toimused raamatukogutunnid: „Raamatukogu töö põhimõtted - kuidas käib laenutamine, kuidas raamatuid riulitelt kiiresti üles leida“; „Aasta lind kuldnokk – kauni lauluhäälega kevadekuulutaja“; „Aasta loom rott – meil elavad nii kodurott kui rändrott“.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused

- Haljala Koolis kadus ära märtsis teeninduspunkt, kuid raamatukogutunnid ja ühised üritused õpilaste ja õpetajatega jätkusid. Haljala raamatukogu üritustest võttis osa 342 last ja 48 täiskasvanut. Traditsioonilist kirjandivõistlust ei olnud võimalik korraldada, selle asemel toimus Haljala valla luulevõistlus, millest võisid osa võtta igas vanuses luulemeistrid. Toimused traditsioonilised meisterdamised tähtpäevadel, ettelugemispäev, leivapäev, liiklusnädal jne. Aasta lõpetas rahvamajaga korraldatud ühisüritus „Vana aja jõulud“.

Terve suve ja septembrikuu oli Haljala raamatukogus küttesüsteemi remont ning raamatukogus üritusi korraldada ei saanud.

- Aaspere raamatukogu oli sealse küla lastele justkui noortekeskuse eest, kuhu lapsed peale kooli kogunesid. Toimused joonistamised, viktoriinid ja mängud.
- Karepa raamatukoguhoidja suudab lapsed välja võluda ka seal, kus pole nagu lootustki – toimus kaks mängupäevaja ja osalejaid oli lausa 21. Lastel oli võimalus kuulata lastekoor Ellerhein kontserti.
- Varangu raamatukogu meelitas lapslugejaid üritusele õdusa õhustiku ja pannkookidega, kuid kahjuks osales lapsi vähe.
- Vergi raamatukogu võttis osa kohalikust kalurite päevast ning pakkus omalt poolt lastele ettelugemist.
- Võsuperel tähistati lisaks raamatukogutundidele ettelugemispäeva „Ega mets tühi ole“ kahel päeval.
- Võsul ja Vihulas üritusi ei toimunud.

LISA 4

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Koduteenustena pakume peamiselt laenutamist, Haljalas on lisaks kahel korral abistatud lugejat koduviisiidi käigus nutitelefoni ülevõttega ja vaktsiinipassi laadimisega telefoni.

Tabel 6

Koduteenindus	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Haljala	23	25	9
Aaspere	0	0	0

Karepa	162	162	15
Varangu	0	0	0
Vergi	40	40	5
Vihula	0	0	0
Võsu	16	16	5
Võsupere	9	9	2

Koduteenust pakkus regulaarselt valla sotsiaaltöötajatega koostöös Haljala raamatukogu kahele lugejale, Võsu raamatukogu kahele lugejale, Võsupere raamatukogu ühele lugejale.

Tabel 7

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
0	0	0

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

2.4.1 kohalikul tasandil

- Koostöö toimub Lääne-Virumaa Keskraamatukoguga - komplekteerimine ja täiendkoolitused. Keskraamatukogu peaspetsialist Lea Leht mets on Haljala Vallaraamatukogu nõukogu esimees ning temalt saame ka vajalikku erialast nõu.
- Koostööd tehakse kõigi Haljala valla koolide ja lasteaedadega. Ka teine raamatukogu nõukogu liige, Haljala Kooli õpetaja Külli Heinla on aktiivne Haljala raamatukogu üritustest osavõtja ja korraldamisel kaasalööja.
- Haljala raamatukogu teeb koostööd Haljala Rahvamajaga, asutakse ühises füüsilises keskkonnas.
- Haljala raamatukogu korraldas täiskasvanutele 4 ja lastele 12 üritust. Täiskasvanud said osa Marge Salumäe raamatuesitlusest Mäehansu talus, kohtumisest kirjanik Ain Kütiga, Kalju Kivistiku reisimuljetest ja jõuluõhtust ning Haljala Raamatukogu Seltsi 100. aastapäeva tähistamisest. Näitusi oli Haljalas uudistamiseks 14. Näitus „50 koera õmbles Eve Milk“ leidis artiklina kajastamist ajakirjas Naisteleht 10/21 (<https://naine.ohtuleht.ee/1046772/buldogist-puudlini-haljala-proua-eve-ombles-kuu-ajaga-valmis-50-eri-tougu-mangukoera>).
- Karepa raamatukogus korraldati 3 üritust täiskasvanutele ja 2 lastele: Made Balbati näituse avamine; M. Salumäe raamatu „Meie kitsed“ esitus; juulis-augustis 2 mängupäeva lastele; raamatukogupäevade üritus „Vanad uudised“ – loeti vanu ajalehti.; koos seltsiga toimus 21. kodukandipäev; raamatukogu vahendusel toimus rahvamajas tütarlastekoori ja lastekoori „Ellerhein“ kontserdid ja Rakvere Teatri etendus „Lihtsalt, rõõmuks“, raamatukogu aitas kaasa joogatreeningute korraldamisel rahvamajas; näitusi oli 10.
- Võsu raamatukogus oli koostöös Võsu Kooli õpetaja Merike Valdmaga näitus „Raamatu uus elu“.

- Võsupere raamatukogus oli 14 näitust täiskasvanutele ja lastele ning ettelugemispäev ja raamatukogutunnid lastele.
- Varangul oli 8 näitust ja 1 lasteüritus.
- Vergis toimus kalurite päeval lastele ettelugemine; taimetrüki töötuba; J. Kaplinski elu ja loomingu ülevaade; jõulupärgade valmistamine.
- U. Kingumets oli Haljala valla volikogu liige ja kogukonnakomisjoni aseesimees, on MTÜ Varangu Külaselts juhatuse liige ja Varangu kandivanem; M. Parksepp oli volikogu kultuuri- ja spordikomisjoni liige, P. Toominga fotokonkursi komisjoni liige; E. Loo oli valimiskomisjoni liige ja on Karepa Külaseltsi juhatuse liige.

4.6.2 riiklikul tasandil

- Raamatukoguhoidjad osalevad Eesti Rahvusraamatukogu korraldatud koolitustel ja infotundidel.

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

Rahvusvahelisel tasandil koostööd ei toimu.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Raamatukogud pakuvad arvutikasutajatele vajadusel individuaalset abi. Individuaalse kasutajakoolituse peamine sihtrühm on pensionärid. Peamised teemad olid ID-kaardi kasutamine, toimingud pangakontol, digiallkirja andmine, COVID tõendite loomine, allalaadimine ja printimine, tervisedeklaratsiooni täitmine.

Rühmakoolitusi kirjanduse ja raamatukogu kasutamise teemadel korraldasid lugejatele Haljala ja Võsupere raamatukogu.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Haljala Vallaraamatukogul on kodulehekülj <https://haljalaraamatukogu.ee/> ja sotsiaalmeediakonto <https://www.facebook.com/haljalarmtk/>. Mõlemal leheküljel avaldatakse infot ürituste, lahtiolekuaegade kohta. Kodulehel on üleval ametlikud dokumendid, uute raamatute info jms. Facebookis jagatakse meelelahutuslikumaid, kuid siiski kirjandusega seotud infot – tähtpäevad, kirjanike sünni- ja sünniaastapäevad jms. Facebooki postitusi oli 164, lisaks teiste lehtede postituste jagamised.

Kõige paremini töötab teate saatmine lugeja meilile, sh Urrami kaudu. Lugejad saavad ürituste infot stendidelt, telefoni teel, suusõnaliselt raamatukogust.

Võsupere raamatukogust oli 21. augustil Klassikaraadios saade „Raamatuhooldja“, kus A. Raudla rääkis raamatukogu ajaloost, lugejatest, lugejate lemmikraamatutest, muredest ja rõõmudest.

Valla infolehes Haljala Valla Sõnumid ilmub igas numbris raamatututvustus lastele ja täiskasvanutele. Kuud on raamatukoguhoidjate vahel ära jagatud.

E. Loo kirjutas lehte kaks artiklit : 7/21 „Pidu suvesüdames“, 10/21 „Huvitavad vanad ajalehed“; M. Parksepp kolm artiklit: 1/21 „Haljala raamatukogud soovivad uueks aastaks uusi lugemiselamusi“, 4/21 „Kirjandivõistlusest sai luulevõistlus“, 11/21 „Kui vana on Haljala raamatukogu“.

4.9 Andmebaasid.

Kodulehe vahendusel pakutakse lugejaile järgmisi andmekogusid: URRAM, Kodulugu, ESTER, RIKSWEB, ISE, ERB, BIE, DIGAR, DOAJ, DSpace, E- Ait, TTÜR digikogu, EMS,

Riigiportaal Eesti, ID-kaart, Osalusveeb, Elektrooniline Riigi Teataja, Lääne-Viru omavalitsuste liit, Euroopa Liidu Infoportaal, Eesti Euroopa Liidus, Euroopa Liidu Infokeskus.

Koduloo tarbeks säilitab Haljala raamatukogu valla infolehte. Karepa raamatukogus täiendatakse koduloo kartoteeki, koostatakse koduloo mappi, täiendatakse raamatukogu kroonikat. E. Loo märksõnastab Digaris Haljala kihelkonna, valla ja raamatukoguga seotud artiklid.

5. 2022. aasta tegevused

- Raamatukoguaasta eeldab rohkem pildil olemist, ürituste tegemist, reklaami.
- Jätkub aktiivne koostöö külaseltside ja kogukondadega, koolide ja lasteaedadega.
- 2022. aastal loodame kolida Haljala raamatukogu uutesse ruumidesse Haljala ajaloolisse köstrimajja. Samas majas asus raamatukogu aastatel 1941 – 1957.

Direktor

Allkiri /Maiga Parksepp/

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
Haljala	4	18	102,34
Karepa, Vihula	11	35	61,33
Varangu	2	10	61,33
Vergi	1	5	41,0
Võsu, Aaspere	3	14	41,0
Võsupere	2	4	41,0

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

A. Raudla tutvustas Võsupere raamatukogu tegemisi Klassikaraadio saates „Raamatukoguhoidja“, saatejuht Miina Pärn.

M. Parksepp esines ettekandega Haljala raamatukogu ajaloost Haljala Raamatukogu Seltsi 100. aastapäeva üritusel.

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2021)
Haljala	Keskküttesüsteemi vahetus, välistrepi katkiste plaatide asendamine uutega
Varangu	Uus õhksoojuspump
Võsupere	Katuse ja lae remont

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Haljala	Koolivaheaeg raamatukogus	15 last + 7 täiskasvanut
	Sügisejutud väikestele ja suurtele	11 last + 2 täiskasvanut
	Leivapäev	9 last + 2 täiskasvanut
	Ettelugemispäev	70 last + 5 täiskasvanut
	Uurime sugupuud	9 last + 2 täiskasvanut

	Liiklusnädal Isadepäev Kadri on kaunis Advendaja askeldused Vanaaja jõulud	68 L + 11 TK 13 L + 3 TK 9 L + 2 TK 17 L + 4 TK 121 L + 10 TK
Karepa	Mängupäev Mängupäev	14 last + 8 täiskasvanut 7 last + 5 täiskasvanut
Varangu	Pannkoogihommik	2
Vergi	Mängutuba kalurite päeval	19
Võsupere	Ettelugemispäev	14